

כח' אייר תשפ"א
10.5.21

תדריך: שיח חינוכי-רגשי עם התלמידים באזורים בהם אין לימודים, נוכח המצב הביטחוני.

נשות ואנשי חינוך יקרים,

בשעות האחרונות אנו עדים להסלמה במצב הביטחוני באזורים שונים בארץ; אזורים שלא חוו בעבר מצבים מעין אלה, לצד יישובי עוטף עזה, אשקלון וישובים נוספים בדרום, שלצערנו האוכלוסייה בהם למודת איום בטחוני.

באותם אזורים בהם לאור המצב הביטחוני מוסדות החינוך לא יפתחו, נדרש להיערכות בית ספרית ובכללה ניהול שיח חינוכי-רגשי עם התלמידים:

- א. נכנס צל"ח בית ספרי לצורך התארגנות הצוות וכהיערכות לימים הבאים. נערוך בירור של הצרכים והמענים הנדרשים לרווחת התלמידים ואנשי הצוות.
- ב. נקיים שיח חינוכי-רגשי עם התלמידים.

אירועים ביטחוניים שכרוכים באיום ובאי ודאות, עלולים להגביר חששות ופחדים. בימים כגון אלו עיני הילדים והמתבגרים נשואות אל המבוגרים, והם מושפעים מהם במתן פרשנות למציאות. זהו זמן יקר וחשוב להעברת מסרים מרגיעים ומאוזנים ולמתן מידע ענייני המותאם לגיל הילדים.

כמבוגרים משמעותיים בכוחנו לנהל שיח חינוכי-רגשי עם התלמידים. חשוב שנתאים את השיח לגיל התלמידים, למאפייני המקום והכיתה ולצרכים הייחודיים שמאפיינים כל ילד וכל ילדה. יש להפעיל שיקול דעת מקצועי בבחירת התכנים והשאלות. חשוב להיוועץ באנשי שפ"י, היועצים החינוכיים והפסיכולוגיים הן טרם השיח הרגשי והן לאחריו. מומלץ להפנות תלמידים שמביעים מצוקה לשפ"ח להמשך תמיכה בהם ובמשפחתם.

עקרונות בניהול שיח חינוכי-רגשי עם תלמידים בצל מתיחות ביטחונית:

שמירה על קשר עם התלמידים: במהלך השהייה בבתיים חשוב לשמור על קשר עם התלמידים באמצעים שונים (שיחת טלפון, שיחה מקוונת וכדומה). מומלץ לשוחח עם התלמידים על שעובר עליהם בימים אלה. בכוחה של שיחה כגון זו לתרום תרומה משמעותית לרווחת התלמידים, לתחושת השייכות שלהם לקהילת בית הספר ולאמונה שלהם ביכולתם לגייס כוחות התמודדות.

תיווך נכון של האירועים: יש להסביר את העובדות בצורה מצומצמת, פשוטה ועניינית.

מדינת ישראל
משרד החינוך
המינהל הפדגוגי
השרות הפסיכולוגי ייעוצי

מידע והבניית הסיפור: בשיחה עם התלמידים, כדאי לשוחח על האירועים במילים פשוטות וברורות, ללא תיאורים דרמטיים. חשוב להדגיש שכוחות הביטחון עושים את המיטב על מנת לשמור על ביטחוננו.

מתן אפשרות לשיתוף: חשוב לאפשר לתלמידים לשתף בחוויות שעברו. אפשר לשאול היכן היית כששמעת את האזעקות? איך הרגשת? מה עשית? חשוב לתת לגיטימציה לכול רגש שעולה ולחזק אמירות/סיפורים על התמודדות יעילה.

תשומת לב לתלמידים חרדים במיוחד: ילדים שונים (וגם מבוגרים) מגיבים בצורה שונה ומתאוששים בקצב שונה. חשוב שאנשי החינוך ישדרו אמון ביכולת ההתאוששות וההתמודדות של התלמידים, אך גם יהיו ערניים לתלמידים שזקוקים להתייחסות מיוחדת.

שמירה על השגרה: חשוב לעודד יצירת שגרה, גם בימים בהם אין לימודים סדירים. השגרה מחזקת ומשדרת מסר של המשך רציפות החיים. פעילויות ככלל מגבירות חוויית שליטה ומפחיתות פחד וחוסר אונים.

תשומת לב לרווחה הנפשית האישית: גם אתם, אנשי החינוך, מצאו את מקורות התמיכה שיסייעו גם לכם בימים אלו.

אנא, פנו ליועצים ולפסיכולוגים לשם היוועצות בכל הנוגע ללבטים באשר לשיח עם הכיתה כמו גם להתייעצות בנוגע לתגובות של תלמידים.

בתקווה לימים של שקט ורוגע ובברכת הצלחה

שלכם,

הנהלת שפ"י